

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5			
Egészévre	20			

TAVIRATOK.

A helyzet.

Budapest, május 22. A politikai világnak tegnap meg volt a szenzációja. Andrássy Gyula gróf a neki felajánlott küldetési szerepet elvállalta és újra veszi a megoldás elejtett fonalat. Burrián tegnap délelőtt Kossuth Ferencel tárgyalt. Majd Andrássy Kossuthal és Burrián Andrássyval. A tárgyalások eredménye az Andrássy vállalkozása, a mit politikai körökben odamagyaráznak, hogy a helyzet most már igen rövid idő múlva megoldódik. Burrián tegnap este Bécsbe utazott.

Budavár bevételének emléke.

Budapest, május 21. Budavárának 1849 május 21-én történt bevételének emlékünnepe vasárnap ülte meg a főváros lakossága. Ugy az 1848-49 es honvédek, mint a hazafias társaságok és egyletek kizárndokoltak a krisztinavárosi régi temetőben emelt emlékoszlophoz, a mely alatt Budavára bevételének alkalmával elesett hősök porai nyugosznak. Az emléknapp délelőttjén az öreg honvédek tartották meg évente szokásos nagygyűlésüket s délután vonultak ki a síremlékhez.

Zászlóavatás.

Igló, május 21. Az iglói ev. főgimnázium ma tartotta zászlóavatási ünnepélyét. Fischer Miklós igazgató tartotta a felavató beszédet, amelyet dr. Farkas Imre ódjának elszavalása követett. A zászlószögek beverését a zászlóanyai tisztet teljesítő Fischer Miklósné nyitotta meg, mire az egyház, a hatóságok és az iskolák képviselői következtek.

A török román konfliktus.

Bukarest, máj. 21. Hir szerint az ellenzék egyik tagja hétfőn, 22-én interpellál a török-román konfliktus dolgában, a mire a külügyminiszter nyilatkozatban felel.

Bukarest, máj. 21. A kamara elhatározta tegnapi ülésén, hogy feleletül ama barátságos szavakra, a melyekben Galli képviselő és Fusinato államtitkár az olasz parlamentben a török-román konfliktust tették szóvá, szíves köszönetét fejezi ki a testvérm nemzet parlamentjének.

Hajószemlélés.

Trieszt, máj. 21. A Staibilimonti Tecnico Triesztino Szent Márk műhelyében ma bocsátották vízre a szokott ünnepségek keretében a Ferdinánd Miksa főhercegről elnevezett új hadihajót. A felavatást a szokásos

szertartásokkal Mária Józefa főhercegnő végezte, ki a Pelikanon valamivel 10 óra után érkezett a hajógyárba, utána a hajó vízrebocsátása következett. Az ünnepségnek valamivel 12 óra után volt vége, mire a főhercegnő visszatért Triesztbe.

Kirándulás.

Zimony, máj. 21. Ó.-Becse, Ujvidék és Kikinda középiskolai tanulói tanárjaik kíséretében a Zrinyi hajón megtekintették a Vaskaput és Turn-Szeverinig mentek. A hajó ma érkezett vissza és hazaviszi a kirándulókat.

Sztrájk.

Zágráb, május 21. A helyi papirgyárban sztrájk keletkezett. A munkások 10 százalékos béremelést követelnek, továbbá azt akarják, hogy a munkaidőt egy órával rövidítsék meg és töröljék el az akkordmunkát

Csokonai emlékezete.

— május 22.

A debreceni Csokonai kör tegnap ünnepelte e város nagy fia halálának százéves évfordulóját. Nagyméretű volt az ünnep minden részletében, méltó a lárglelkű költő emlékéhez. Erre az ünnepre elhozta az egész ország a hódolat koszoruját Debrecenbe, hogy a város népével együtt rója le a kegyelet adóját azzal szemben, a kinek szíve szavát, lelke sejtését száz esztendő múlva tudta megérteni a nemzet. A nagyszabású országos ünnepség három helyen folyt le. A Bika szálloda disztermében, a Csokonai szobornál és a temetőben. Mind a három helyen jelen voltak az ország minden részéből ide érkezett vendégek, a kik Debrecen város közönségének nagy zömével együtt hódoltak a nemzet géniusza emlékének.

A tegnapi ünnepségekről részletes tudósításunk a következő:

Az ünnepi diszközgyűlés.

Csokonai napja virradt tegnap Debrecen népére. Már kora reggel meglátszott az utcákon, hogy rövid idő múlva méltóságteljes ünnepnek lesz színhelye a város. Az utcákon mindenfelé csak úgy hullámozott a nép. A Bika szálloda előtt beláthatatlan embertömeg verődött össze. Tíz óra felé a Piac-utcán a forgalom is megakadt a kíváncsiskodók nagy seregétől. Debrecen vendégei ez idő tájt a Bika disztermébe siettek, a mely a nagyszabású irodalmi ünnep első részének színhelye volt. A hatalmas diszterem szorongásig megtelt közönséggel. Lenn a földszinten, fenn a páholyokban lehetetlen volt tíz óra

tájtban helyet kapni, sőt még a folyosókon is ember ember hátán állott. Gyönyörű képet nyújtott a diszterem. Debrecen valamennyi szép asszonya és leánya megjelent ott tegnap. Az előkelő közönség soraiban ott láttuk Domahidy Elemér főispánt, Széll Farkas itélő táblai elnököt, Bakonyi Samu országos képviselőt, Kovács József polgármestert, Szávay Gyula ipar és kereskedelmi kamarai titkárt, Balogh Ferencet, Materny Lajost, Szojka Gyulát, Dóczy Imrét, Dégenfeld József grófot, Erdős Józsefet, Eröss Lajost, Ujváry Bélát, dr. Kardos Samut, dr. Ferenczy Gyulát, Simonffy Imrét, Simonffy Emilt, Weszprémy Zoltánt, Király Gyulát. Oláh Károlyt, a Csokonai kör elnökségét, választmányát, Debrecen egyesületeinek küldöttségeit és az ország írói és művészi világának Debrecenbe érkezett tagjait.

Tíz óra jóval elmúlt, a mikor Géressy Kálmán, a Csokonai-kör elnöke megjelent az emelvényen, hogy a diszközgyűlést megnyissa. — Nagyszabású beszédet tartott, a melyben vázolta az emléknapp jelentőségét. Szólt Csokonai egyéniségéről, költészetéről. A 18. századból nem akar — ugymond — mást kiragadni, csak Csokonai korának egynemű jellemző sajátosságát. Rámutat a felekezeti harcokra, a vallásért folyó küzdelemre, a melyben a katolikus és protestáns világ állott szemben egymással. — A katolikusok erősek voltak és győzni akartak, a protestánsok a létért küzdöttek. E küzdelemben új elemeket vontak be, akik új szellemmel, gazdag eszmei tartalommal igyekeztek a harcot győzelemre vinni. Természetes, hogy erős fegyelmet kellett életbe léptetni úgy az egyház, mint az iskola terén. Különösen pedig a kollegiumban kellett ezt a fegyelmet igazán kifejteni, ahol egy új nemzedéket neveltek.

Kétségtelen, hogy ez a fegyelem a korsellemmel nem egyezett. Dacolni hívta fel a lelket és olyanokat sujtott, a kiknek tehetsége, egyénisége az istenségek különös adománya volt. Ezek közé tartozott Csokonai. Az ő esete valóságos tragédia. Kitűnik azokból a levelekből, amelyeket Kazinczy Ferenchez intézett. Hasonló volt a Horváth Adám élete is, szerencsére azonban Horváth talpra állott, míg Csokonai, aki Russeauból merített erőt, az új eszmék terjesztésére, elsenyvedt, elpusztult az élet kétségbeesett harcában. — Csokonai költészetét dicsőítette ezután Géressy Kálmán. Rátért arra, hogy Kazinczy Ferenc Csokonai halála után összekülönbözött Debrecen városával, mert egyetlen nagy fiát nem tudta megbecsülni. Majd szívélyesen üdvözli az egybegyűlteket, köszönetet mond az ünnepségre megjelent országos küldöttségeknek, hogy megjelenésükkel jelentőssé tették ezt a napot.

A nagyhatású beszédet zugó éljenzéssel fogadták.

Géressy Kálmán beszéde után a városi

Gőzmosóda



Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

dalegylet Csokonai a „remény“-hez című dalát adta elő nagyon szépen. A dal végével Szabolcska Mihály, az országos nevű poéta lépett a dobogóra és „Csokonai százados emlékünnepe” címmel olvasta fel alkalmi költeményét, amelyben Csokonai szíve világa és költészetét tükrözte vissza. A gyönyörű költeményt olvasás közben is zajosan megtapsolták.

A diszközgyűlés következő száma Tüdős János főtitkárnak gondolatokban gazdag emlékbeszéde volt, a melyben a költő nemzeti törekvéseit, a magyar nyelv megőrzése körül szerzett érdemeit méltatta.

Utána Szávay Gyula olvasta fel bájos és humoros költeményét, amelynek Csokonai elkárhozása volt a címe. Szávay felolvasását is nagy tetszéssel fogadta az ünnepség közönsége.

Az életrajzi pályázatról és a Csokonai kör kiadványairól terjedelmes jelentésben számolt be aztán Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

Végül pedig a városi dalegylet a „Csikóbőrös kulacs”-hoz című dalt énekelte el s ezzel az ünnep első része befejeződött.

*

A szobor megkoszoruzása.

Mialatt a Bika disztermében ez az ünnepély tartott, Csokonai szobra körül óriási közönség gyülekezett össze, hogy a megkoszoruzást végig nézze. A diszünnepe után csak úgy tódult a szobor felé a közönség, mely hatalmas körben vette körül az egész kertet.

Féltenekét óra körül járt az idő, a mikor a koszoruzás ünnepe megkezdődött. A szoborra legelőször a magyar Tudományos Akadémia nevében, Heinrich Gusztáv főtitkár helyezet koszorút, a mely alkalommal a következő beszédet mondotta:

— A Magyar Tudományos Akadémia szíves üdvözlését hozom elismerésével és hálaival Debrecen derék polgársága és a Csokonai kör iránt, mely e fényes ünnepet rendezte. A költő halálának évfordulóján gyűltünk egybe. De gyász nem fér hozzánk, mert nem a halál gondolata foglalja el lelkünket, hanem a feltámadás fenkölt eszméje. Csokonai eddig halott volt. Kartársai félreismerték, a mult század nem ismerte, mert azok a kevesek, a kik nagyságát átérték, csak szörványos szigetek voltak a részvétlenség tengerében. A XX. század avatja kincsévé. E hittel e reménységgel teszem le a Magyar Tudományos Akadémia hódoló koszoruját szobra talapzatára.

Beóthy Zsolt, a Kisfaludy társaság koszoruját a következő beszéddel helyezte el:

— Lelkes közönség! Abban a rajongó mámorban, a mely ma elfoglalja szívünket nem feledhetjük el, hogy ez emlék a dicsőségnek az emléke, Csokonai vágyainak, örömeinek, nyugalmának, boldogságának a hamvai felett emelkedik. De ebben a megdöbbenésben, e gondolat megdöbentő hatásában se feledhetjük el azt, hogy e hamvak felett a szobor tanulságot tesz a szellem halhatatlanságáról s az időnek igazságáról. Csokonai emlékére, Debrecen dicsőségére, a Kisfaludy társaság nevében teszem le ezt a koszorút.

Herceg Ferenc, a Petőfi társaság nevében így szólott:

— A Petőfi társaság nevében hódolattal köszöntöm Csokonai Mihály géniusát, ki

Petőfi Sándornak kerán született testvére volt a szenvedésben és a dicsőségben. A babér koszorúból, melyeket az emlékmű talapzatához leteszünk egy egy ág e nemes város közönségét illeti meg, mely a Csokai kultusszal a magyarságnak megdönthetetlen várát ajándékozta a nemzetnek. Tündöklőn Csokonai emléke csillagként e nemes város tiszteletre méltó tornyai felett emlékeztetül arra, hogy ha ezt az áldott alföldet karddal kellett megszerezni, a jövőben fölünyes kulturával kell megvédeni!

Ezután a magyar nemzeti Múzeum nevében Szalai Imre igazgató tette le a koszorút. Utána Sárhóyi Aurél, Komárom szab. kir. város nevében.

A többi koszoru elhelyezése a következő sorrendben történt: Sz. Nógáll Janka. A temesvári Arany János Kör: Geduly Henrik: a nyiregyházi Bessenyei-kör nevében.

Csengery János: az erdélyi irodalmi kör.

Békési Antal: Szegedi Dugonics társaság.

Kapossi Lucian: Toldi-kör Pápa.

Révész Kálmán: Kazinczy-kör Kassa.

Orosz Lajos: Kölcsey-kör Szatmár.

Múzeum egyesület: Komárom.

Pekár Gyula: Országos Irodalmi Szövetség.

Szávay Gyula: Soproni irodalmi kör.

Dr. Walentiny Gyula: Széchenyi-kör Eperjes.

Dr. Bodor Károly: Szigligeti társaság Nagy-Várad.

Harkovszky István: Szilágyi-kör M.-Sziget.

Varga Elemér: Vörösmarty-kör Sz. Fejérvár.

Barát Ármán: V. H. O. Sz.

Madas Gyula: Budapesti egyetemi ifjuság.

Csokonai V. Ferenc.

Aurora-kör: elhelyezték.

Dr. Székely György: A Sárospataki kollégium

Rombauer Emil: Országos középisk. tanár egyesület.

Dóczy felsőbb leányiskola növendékei.

Lipótvárosi Kaszinó B.-pest.

Nemzeti színház.

A debreceni 48-as honvédek: Bulyovszky

Lilla koszoruját.

Végül a csurgói gimnázium koszoruját tették le.

*

A városi múzeum megnyitása.

A Szobor koszoruzás után következett Debrecen város múzeumának megnyitása. A megnyitási ünnepélyen Oláh Károly tanácsnok tartott gondolatokban gazdag beszédet, a melyben megvilágította a múzeum keletkezését, elmondotta a múzeum történetét. Majd köszönetet mondott azoknak a kik múzeumi ereklyékkel gazdagították a gyűjteményeket és segítségére voltak a bizottságnak a szak-szerű rendezésnél.

Erre a beszédre Szalay Imre a Nemzeti Múzeum igazgatója válaszolt. Röviden szólott s beszédében olyan meglepetést hozott Debrecen város közönségének a mire senki se volt elkészülve. Kijelentette ugyanis hogy a kormány Debrecen város kulturpalotájának költségeihez 100 ezer koronával járul hozzá. Ezt az összeget tíz esztendőn keresztül 10 ezer koronás részletekben folyósítják és az első részlet már szerepelni fog a vállás és közoktatási-kormány idei költségvetésében.

A beszédet nagy tetszéssel fogadták az egybegyűltek s ezután megnyiták a múzeum helyiségei, a hova egész délután csak úgy özönlött a közönség. A kitett vendég könyvbe az írói és művészi világ, valamint Debrecen társadalmi életének számos kitűnősége írta be nevét.

A múzeum megnyitás ünnepélyéről a közönség a kereskedő társulat disztermébe vonult, a holta Csokonai ereklye kiállítás nyílt meg. A megnyitó beszédet Komlóssy Arthur, alelnök mondotta. Csokonai életéből származó különféle gyűjtemények, kéziratok

és egyéb történelmi becses biró ereklyék vannak kiállítva.

Ünnepi ebéd.

Délután két órakor a Bika szálló disztermében társasbédre gyűltek össze a vendégek. A hatalmas teremben négy sor asztal volt felállítva, a melyek körül mintegy háromszázan ültek. A harmadik fogásnál Domahidy Elemér mondott felköszöntőt a királyra. Utána Géresy Kálmán a tudományos Akadémia megjelent tagjait éltette.

A harmadik tósztot Heinrich Gusztáv mondotta. Szébbnél szebb felköszöntőt mondtak még Szalay Imre a nemzeti múzeum igazgatója, Beóthy Zsolt, Kovács József polgármester, Sárközy Aurél főispán. Erdős József, Herceg Ferenc, Pekár Gyula és Szávay Gyula. A társas ebéd után felolvasták az üdvözlő táviratokat. Sürgönyt küldtek Berzeviczy Albert vallásügyi miniszter, Rákosi Jenő, Justh Gyula, Thaly Kálmánnak stb.

A társas ebéd pompás hangulatban öt óra tájban ért véget.

Ünnep a temetőben.

Délután az ünnepség folytatása a Hatvan utcai temetőben volt, a hol a nagy költő sírjánál is lerótták a kegyeletet. A főiskolai ifjuság már félórával a Csokonai kör és a vendégek megérkezése előtt kivonult a temetőbe és külön hódolt Csokonai szellemének. Az énekkar gyászalt zengett a sírnál, melynek elhangzása után Makai Kálmán h. hallgató magasztos, szép beszédet mondott, melyben a költőről, mint diákról emlékezett meg. Azután elhelyezte a sírra az ifjuságnak a nagy poéta kedvence virágából, gyöngyvirágból font koszoruját, szallagján e felirással: „A debreceni kollégium diáksága Csokonai Vitéz Mihálynak.” Végül az énekkar elénekelte Csokonai „Remény” című dalát. Az ifjuság koszorujának letétele után sorba következett a többi koszoruknak a síron való elhelyezése. Vecsey Imre főjegyző Debrecen városa, Alapi Gyula a duna-almási nők, Géresi Kálmán a Csokonai-kör és dr. Ferency Gyula tanár a debreceni kollégium koszoru ját tették le a sírra, emlékbeszédek kíséretében.

Székely lakodalom.

Este fél 8 órakor kezdődött a színházban, a székely lakodalom bemutatása, mely iránt általános volt az érdeklődés. A színház zsufolóság megtelt közönséggel. Benedek Elek és Tarcsafalvi Albert kedves, jóízű alkotásiának megszemezésére. Az előadást Tarcsafalvi Albertnek ez alkalomra írt nagyhatású prólogja nyitotta meg, melynek előadásával Szücs Margit óriási tetszést aratott. A darab egy Nyikómenti székely faluban székelyzokás szerinti megtartanisokott lakodalmat mutat be a tökéletességig hű eredetiséggel, három felvonásban. Az első felvonás a sirató, a második a menyasszonyi háznál és a harmadik a völgyényi háznál játszódik le mulattató, ötletes ceremóniával. A szereplők közül nagy sikert értek el Karbai Margit, V. Nagy Gusztáv és B. Kövesi Lajoska tréfás alakításaikkal és dalaikkal. B. Bódi Ella néhány igen szép nótát énekel nagy hatással. A kedves, rokonszenves urinót gyönyörű virágescokorral lepték meg.

Nagyon tetszett Sáfány Lajos, Szendrő Sándor, Boross Lajos és Köcker Gusztáv quartetje, valamint az Alföldi testvérek által az első és utolsó felvonásban, mesteri ügyességgel és művészi betanultsággal bemutatott verbunkos és Csüdröngölő eredeti székely táncok. A többi szereplők is kitettek magukért és valamennyien elismerésben részesültek. A kitűnően sikerült előadás egy allegorikus képpel a Csokonai szobor megkoszoruzásával fejeződött be. Az utójátékban a koszoruzás szerepében H. Nagy Irén tűnt ki alkalmi szavallatával.

NAPI HIREK.

— **Szell Farkas — Ritoók Zsigmond utóda.** Nagyváradról írják: A nagyvárad kir. ítélőtábla elhunyt elnöke, Ritoók Zsigmond utódnak kinevezésével most foglalkoznak a döntő körök s máris több nevet emlegetnek, ezek közt Szell Farkas debreceni táblai tanácselnökét. Jogász körökben elterjedt hír szerint Medvigy Mihály táblai tanácselnököt nevezik ki az ítélőtábla elnökének.

— **Illatos emlék.** Egy háromszázöt éves emlék ez... Virágok hónapjában Esztergom várának kemény ostromában 1595-ben esett el a virágdalok ékes és tüzes szavú, szenvedélyes vörű költője Balassa Bálint! Ma, mikor a régi magyaros élet mindinkább távozik nemcsak a gyakorlatból, hanem az emlékezésből is, a szenvedélyes és izgatott XVI. század kiváló képviselőjének halála napján fölmerülnek előttünk azon régi színek és egy szertelen lélek hányattatott életében megindulással szemléljük ezen nagy szabású magyar jellem elenyészett nagy vonatalt és férfiu korának nagy szerelmekben továbbérvőrsáit...

— **Függetlenségi táncmulatság.** A „csapókerti függetlenségi és 48-as olvasókör” június hó 3-án, szombaton a csapókerti fiúiskola udvarán könyvtárának és felszerelésének gyarapítására zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként 80 fillér. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogadják. Kezdeté este 8 órakor.

— **Építő munkások sztrájkja.** Az elmúlt héten megirtuk, hogy a helybeli építési vállalkozók a munkásaik túlzott követelése miatt kimondták a munkazárlatot, amit aztán most követett a munkások sztrájkja. Szombaton e hó 20-án az összes építő munkások bérharcba léptek és tegnap reggel már nagy vörös falragaszokon hirdették sérelmeiket s a közvéleményt hívják fel a helyzet elbírálására. A munkaadók magatartását, kik követelésük elől, mely a munkabérek óránként négy fillérral való felemelését célozza teljesen elzárkóznak erősen elítélik, míg maguk iránt hangulatot akarnak kelteni a közönségben azzal, hogy meghatóan eseteik a kiáltványban nehéz megélhetésüket. Tény, hogy a munkásnép igen terhes viszonyok között él, de ennek egyik főoka határozottan a folytonos elégedetlenség, az áldatlan bérharc, mely csak a legnagyobb nyomort hozza rájuk. A legmakacsabb sztrájkolók az építő munkások. Ha a munkaadók, most eleget tettek követeléseiknek a legrövidebb idő elteltével ismét újabbak állanak elő. Mindamelllett azonban ajánlatos lenne, hogy a munkások és munkaadók között a jelen esetben is mihamarabb helyre álljon a béke, mivel a hosszú ideig tartó bérharc mindkét félre csak káros lenne.

— **Féltékenységből leütötte.** Május a szerelem hónapja. Ezt éneklik a költők dalaikban, ezt esicsérik a madarak, ezt beszélik a mély tüzi női szemek, vágyteljes tekintetek melyekből epedés, sóvárgás olvasható ki és ezt igazolja Bence Károly Csillag-utca 31 szám alatt lakó napszámos esete is. Együtt ment ki tegnapelőtt Bence Károly, Bódi József nevű barátjával és annak feleségével a kukorica földre, hol kapálással töltötték el az időt. Munka közben nagyon összebarátkoztak Bence és Bódiné, amit pedig Bódi nem jó szemmel nézett, de azért nem szólt. Lassanként beesteledett és hazafelé indultak. Az asszony elől ment Bencével és bizalmasan diskurálgatott vele. Beszélgetésük mindinkább halkabb, majd gyanúsán suttogó lett. Ez nem kerülte el figyelmét a

hátuk mögött kocogó férjnek, akiben most már egészeu felébredt a féltékenység ördöge. Nyakát előre nyujtva fülelt, hogy megadjon valamit az előtte haladók párbeszédéből. Az István gőzmalom előtt megütötte a fülét a mint az asszony lágy suttogó hangon kisapánnak szólította Bencét. A féltékeny embert előntötte a düh a becőző szó hallatára, mely immár kétségteleül meggyőzte arról, hogy oka van a féltékenységre. Megsuhogtatta a levegőben a nála levő furkósbotot és úgy sujtotta azzal föbe Bencét, hogy az vértől borítva terült el a földön. Valahogyan aztán mégis feltápáskodott Bence és elvanszorgott a rendőrségre, ahol feljelentette bántalmazóját, a feleség féltő Bódit.

— **Verekedés.** Egy kis széna ügy hozta indulatba Kerékgyártó Sándor Nyil utcai és László András Olajútóbeli lakosokat. Kerékgyártó Sándor ugyanis megvette László András szénáját, melyet tegnap reggel akart tőle elszállítani. Meg is jelent nála szekerével és kezdte a szénakazlat bontogatni, melyben segédkezett neki a házigazda is. Rakodás közben aztán összevesztek és László András néhány társa segítségével kegyetlenül helybenhagyta Kerékgyártót, aki ezért panaszt emelt ellene a csendőrségnél.

— **Esik...** Nem rég azt mondták: adj uram Isten, de mielőbb is jöskán! — Most azt mondjuk: vedd el uram Isten — hamar, de nagyon alaposan. A régi közmondás hát mindig igaz marad: sok a jóból is megárt! És hogy az éggel örökké békétlen a földi ember. — Ideben a városban csak szépen fürdési a locsogó viz az aszfaltot, de künn a nagy határban — ott bezzeg megdagadt a víztől a meleg tavaszi föld, kicsapnak a patakok, sáncok, vad vizek a mezőkre és az iszapos hagyományban úgy fekszik temetve a százféle fű és virág, mint a nyomor által eltakart és elsodort szép hajadon... De ez csak a dolognak festői, lyrai része, ezek a légi tüntemények: a felszűtő nap, a síró felhők, a szivárvány, a távolságokban emelkedő gőzök. A gazda homloka komor lesz gondtól: sok lesz a sok! A két kézi munkás pedig ül a rendesen sívár-vitillóban és mikor megkondul a gyomra, lecsuklik a nyaka, mert így kell szólni már megint az asszonynak: eredj te a bótha! Hozz egy kenyert! Én röstellek hitelből. — Most ma úgy se öhetünk...

— **Eljegyzések.** Az apanyakönyvi hivatalnál kihirdetés végett az elmúlt héten a következő jegyes párok jelentkeztek: Jónás István — Temasovszki Honával, Éri Lajos — Dihenes Zsuzsánával, Fejlesztés Sándor — Szilágyi Máriával, Hadházi Ferenc — Ungvári Máriával, Drávits Rezső — Zajicsek Annával, Dócy Emil — Nagy Vilmával, Róza Lenci — Oláh Irénnel.

— **Az erdővégek megakadályozása.** A földmivelségi miniszter leiratot intézett a Hajdu vármegye közgazdasági bizottságához az erdőben előfordulható és tetemes kárral járó tüzeseteknek megakadályozása szempontjából. Az erdő birtokosok — a leirat szerint figyelmeztetendők arra, hogy az erdőben való tüzelést és tüzveszélyekkel járó cselekményeket illetőleg a kezelőszemélyzetet szigorúbb felügyeletre, az őrszemélyzetet a legéberebb őrködésre utasítsák s ott, ahol a szükség ezt megkívánja, külön tűzöröket alkalmazzanak.

— **Mikor a mészárosmesterek sztrájkolnak.** A sztrájkok legérdekesebbike fenyegeti a temesvári közönséget. A mészáros és hentes mesterek sztrájkolni akarnak. Ők volnának ugyan az eisők, akik elítélnék a mészárossegédek sztrájkját, azonban ők mégis sztrájkjal fenyegetőznek, mert az érdekeiket veszélyeztetvel látják. A temesvári mészárosok és hentesek az ipartestület heiyiségeiben értekezletet tartottak, melyen Héhn József elnökte

alatt mintegy 80 mészáros és hentesmester vett részt. Az értekezleten kötelezőleg kimondották, hogy június elsejétől sztrájkba lépnek, ha a következő követeléseiket nem teljesítik: 1. A közbághid tisztában tartásáért nem fizetnek semmit. 2. A fogyasztási adót a közbághidnál akarják lefizetni, vagyis ott a jövedéki hivatal részéről iroda nyitandó. 3. Követelik, hogy egy hétig ingyenesen tarthatják levágásra szánt állataikat a közbághid istállóiban. Hétfőn nagyobb kiküldöttség megy a — polgármesterhez és a mészárosok kimondották, hogy az esetre, ha kéréseiket nem teljesítik, június hó elsejétől becsukják az üzleteiket és a közönség számára nem szolgáltatnak ki húst. Hogy vajjon jogosak-e vagy sem ezek a követelések, az eldöntetlenkérdés. Annyi bizonyos, hogy a sztrájkjal való fenyegetőzés, gyengéden szólva, elhamarkodott. Ez a fenyegetőzés egyébként a várost csak arra kényszeríthetné, hogy a lakosság husszükségletének fedezésére városi mészárszékeket nyisson.

— **Iparváltások és megszüntetések.** Az elmúlt héten Debrecenben ipart váltottak a következő iparosok: Brüll Sándor bádigos mester, Stepanov János férfi szabó, Dániel József borbély és fodrász, Duchonyi Endre kárpitos. Beszüntették iparukat: Vágó Pál hentes, Petrisin János borbély.

— **„Rákóczy szelleme” és a 46-tos zenekar.** A kecskeméti városi zenekola évvégi hangversenyének jövedelmét — II. Rákóczi Ferenc szobrára szenteli — az iskola igazgatósága hogy a hangverseny érdekességét fokozza, fölkerlte a szegedi 46 dik gyalogezred parancsnokságát, hogy az ezred zenekara játssza el a hangversenyen a Rákóczi szelleme című melodramát. — Amint jelentik, az ezredparancsnokság a kérelmet nem teljesítette és a zenőkarnak nem engedte meg a Rákóczi dícsítő zenemű előadását. — Az ezredparancsnokság elhatározását és a kérés megtagadását Kecskeméten különféleképpen kommentálják és amint táviratozzák, az ügyben Hock János orsz. képviselő a Ház egyik legközelebbi ülésén interpellálni fog.

× **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál levő káratban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Törvénykezés.

§ **Jókai hagyatéka.** Jókai Mór hagyatékából az oldalági rokonok 22000 koronát követelnek, minthogy pedig Jókai özvegye ezt a követelést elismerni nem akarja, a hagyatéki bíróság a rokonokat perre utasította. Özv. Peti Józsefné szül. Vály Mari és Inász Lajosné szül. Irkai Etelka dr. Klürje Endre pápai ügyvéd útján meg is indították a rendes pert a budapesti törvényszék előtt özv. Jókainé, Fesztly Árpádné és az ismeretlen örökösök ellen. Ma volt ez ügyben a perfelvétel, amelyen Jókai özvegy részéről dr. Vázsonyi Vilmos, Fesztly Árpádné részéről dr. Füredi Mór, az ismeretlen örökösök részéről dr. Fischer Gyula ügyvéd kirendelt ügygondnok jelent meg. Az alperesek elleniratuk beiktatása céljából igénybe vették a törvényes 15 napi halasztást és így csak június 5-én fogják benyújtani periratukat.

Amputáltak!

A Keleti-féle műlábak és műkezek a legujabbak és legtökéletesebbek!



A csont megsebesülése ki van zárva! Ele-gáns és könnyű járás! Több évi jótál-lás!!!

Keleti J. orthopaediai műintézete jótállás és leg-olesőbb gyári árak mellett készit:

műlábakat és műkezeket

a legtökéletesebb technikai kivitelben!!!!

Ferdenőttek

részére műfüzőket és egyenestartókat járó és támgépeket stb. a chirurgia legmoder-nebb elvei szerint!

Kevésbé vagyonosak nagy árenged-ményben részesülnek!

Betegtoló kocsik

rokkantak és lábbadozók számára gyári árak mellett, nagy választékban!

Kérje ingyen és bérmentve a nagy képes árjegyzéket

Keleti J. orvos-sebészeti műszergyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

THURZÓFÜRED

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyves-erdő közepette Kitűnő forrásvíz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bpesti lakása II. Medve-u 9.

Évad: május 15-től, szeptember 15-ig.

Vasuti állomás: Gölnicbánya—Thurzófűred. Posta és távirat állomás — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menedorzer Károly, Gölnicbánya. Szepesmegye.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●● Fűggönyök ●●

Agy- és asztalterítők

●● Linoleum ●●

Óriási raktár

A legjobb arcz-szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, teheriti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kitűnő toillet szappa-nok a keszes haszná-láshoz

Serail-puder. Kiváló finom arczper három színben, fehér, rózsás és erózm

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszer-tárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszer-tárban.

Egy tégely ára 1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely ára 70 fillér.

A XVI-ik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

	Korona
1 utalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

FELHIVÁS

a XVI-ik

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az elő osztályu sorjegyek ára:

egy egész 12 kor. egy fél 6 kor. egy negyed 3 kor. egy nyolcad 1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet.

A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezői ére. Becses megrendelését sziveskedjék mihamarabb hozzám juttatni.

Gaedicke A.

Bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséseje

Óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000 kor.	szám
600000	62551
400000	11119
400000	28916
400000	33464
100000	42758
100000	49878
100000	87991
70000	60912
60000	17357
60000	78863
60000	82528
60000	97263
30000	6920
30000	38691
30000	90964
25000	23481
25000	30049
25000	44411
25000	87851
20000	14674
20000	28950
20000	33402
20000	35862
20000	44410
20000	55565
20000	60781
20000	78848
20000	88874
15000	31121
15000	57734
15000	77950
15000	82506